

OCI



Una màquina escurabutxaques en una imatge d'arxiu. ACN

JOAN CEBRIÁN
BARCELONA

Fa temps que les escurabutxaques, la principal causa d'addicció al joc a Catalunya, van deixar de ser presents exclusivament als bars. Com altres jocs d'atzar, també van fer el salt digital. Des d'aquest any viuen una segona joventut a Twitch, una de les plataformes de retransmissions en directe en línia més importants del món, on s'han popularitzat sota la categoria de *slots*. Per al director tècnic de la Federació Espanyola de Jugadors d'Atzar Rehabilitats (FEJAR), Juan Lamas, representa un perill per l'impacte que poden tenir sobretot en menors d'edat i joves, un sector de la població "sense estratègies per afrontar-ho".

Els *slots* són la vuitena categoria més popular a Twitch, amb una mitjana d'audiència que supera els 67.000 espectadors, segons les dades de Twitch Tracker de l'agost. Els creadors de contingut juguen a les escurabutxaques i ho emeten en una plataforma on el 75% dels usuaris tenen entre 16 i 34 anys. L'arribada dels *slots* a Twitch, però, no és recent. La categoria va viure el seu primer pic d'audiència el setembre del 2019 amb 201.907 espectadors, i el juny del 2021 van arribar a 226.169. Les dades van ser importants en aquells dos moments, però ara s'han superat. Des del maig, la mitjana d'audiència de les escurabutxaques ha augmentat progressivament i aquest juliol ha superat el pic de 280.000 espectadors.

En molts casos, els directes d'escurabutxaques arriben a través de patrocinis entre les companyies i els creadors de contingut. "L'objectiu és la fidelització de jugadors cada vegada més joves i busquen els seus models", assegura Lamas. Per

Les escurabutxaques a Twitch: un perill per a públic cada cop més jove

La plataforma impulsa els 'slots', una categoria en què el contingut es basa sobretot en jocs d'atzar

aconseguir la quantitat més gran possible de nous jugadors, les empreses busquen arribar a acords amb figures populars. Un dels casos més evidents és el de l'*streamer* més vist a Twitch: Félix Lengyel, conegut com a xQc. El canadenc va tenir 274,96 milions d'hores visualitzades el 2021 i acumula més d'11 milions de seguidors. Amb els *slots*, ha tingut una mitjana d'audiència de més de 69.000 espectadors en les més de 160 hores d'emissió dels últims tres mesos.

Què hi diu la llei?

Retransmetre escurabutxaques a Twitch no és il·legal. Els creadors poden emetre aquest contingut sempre que adverteixin del perill dels jocs d'atzar, activin els mecanismes de control de menors d'edat que proporcionen la plataforma i remarquin expressament si són accions patrocinades. Tal com explica el portaveu de BGD Abogados, Cristóbal Gázquez, en la majoria de casos els *streamers* s'han d'adherir a la normativa de la plataforma, pendent de ser revisada. L'única excepció serien els "usuaris de rellevància especial" que marca la llei general de comunicació audiovisual espa-

Influència
Els jocs d'atzar són la vuitena categoria més popular a Twitch

Normativa
No és il·legal si els creadors avisen del perill i de si són accions patrocinades

nyola. Els *streamers* considerats "usuaris de rellevància especial" segons la normativa estatal –encara no s'ha fet la llista amb els que entrarien en aquesta categoria– sí que haurien d'assumir les mesures de protecció dels menors per fer publicitat dels jocs d'atzar. Només en aquests casos haurien de fer les emissions relacionades amb les apostes o els *slots* en el mateix horari protegit que la televisió: des de la 1 fins a les 5 de la matinada. Malgrat arribar a un públic molt divers, la legislació varia depenent de l'estat on tributa cada creador.

"Actualment, estem investigant a fons el comportament dels aficionats als jocs d'atzar, a més d'avaluar l'eficàcia de les polítiques anteriors en aquest àmbit per determinar si podem adoptar altres mesures que en redueixin l'impacte", explica a l'ARA un portaveu de Twitch. De totes maneres, defensen que les apostes i els jocs d'atzar representen "una fracció molt petita del contingut que s'hi transmet".

El triple d'addictes menors de 25

Malgrat no ser una pràctica il·legal, continguts com els *slots* suposen un risc per al públic. Segons Lamas,

la FEJAR ha experimentat un descens en l'edat dels casos de ludopatia atesos. La coordinadora de la Unitat de Joc Patològic i Addiccions Comportamentals de l'Hospital de Bellvitge, Susana Jiménez, corrobora aquesta tendència amb pacients cada vegada més joves. Des del 2005 fins ara les consultes per ludopatia de menors de 25 anys a les unitats d'atenció catalanes s'han triplicat.

D'un total de 5.121 pacients entre el 2005 i el 2022 atesos per aquesta unitat, 4.516 han sigut per problemes relacionats amb els jocs d'atzar. Els escurabutxaques es mantenen com la principal causa d'addicció malgrat que passen del 81,4% dels casos el 2005 al 40,6% el 2022. Tot i això, el descens de l'addicció a les màquines ha anat acompanyat per un creixement dels jocs estratègics, és a dir, les apostes esportives o els jocs de casinos.

Per a Jiménez, el factor online és un component important: "És un tipus de joc molt atractiu per a gent jove, que dominen les noves tecnologies i que probablement no es posarien davant una màquina d'un bar però sí a través del mòbil". A més, jugar en línia crea una evolució del trastorn molt més ràpida. "Si amb el joc presencial habitualment la mitjana és entre cinc i set anys des que comencen a jugar fins que arriben a la consulta, en online parlem d'un o dos anys", afirma la coordinadora de la unitat d'atenció especialitzada de Bellvitge, que ha vist casos en què l'evolució ha sigut de mesos. Tot i això, Lamas comenta que la voluntat dels joves per recuperar-se és més gran: "En el moment en què hi ha aïllament social, absentisme laboral o escolar, la motivació per fer el tractament és més gran perquè saben que tenen tota una vida al davant".